

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus utca 42. szám.
—
Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Előfizetési árak
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések
a legutányosabban számlattanak.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési felhívás.

Lapunk jelen számmal 9-ik évi pályafutását kezdi meg, — tehát az éveknek oly sorára tekinthet vissza, a melylyel kevés vidéki lap dicsekedhetik; s ha meggondoljuk azon nehézségeket, melyek egy vidéki lap útjában állanak, e 8 év folyamán sokkal többnek tűnik fel, mint a mennyit a puszta szám kitejez. E szép múlt elég biztosíték arra nézve, hogy a „BAJA” — mely egy nagyobb város és vidék szellemi s anyagi érdekei előmozdításának egyik szerény de folyton érber közege volt; — az kivándorolást is lemi, s a vidéki élet szűk-körében ezennel is megteendő mind azt, mit megenni a politikával nem foglalkozó vidéki sajtó feladatát ismerünk, másrészt jótékonyan közrehatni, hogy a társadalmi élet anynyi jogos és méltányos igényei kielégítést nyerjenek.

Igérni nem szokásunk, legfeljebb azt, a mit meg aint hatalmunk és tehetségünkben áll; — de szabad legyen annyit megemlítenünk, miszerint bírjuk több a nyilvános tészt s a közügyek körül érdemeket szerzett egyén ígéretét, hogy ténykedésükből lapunknak is jut egy rész. Ezenfelül intézkedünk, hogy tárcza rovattal is megfeleljen a t. közönség jogos kívánalmainak.

Megemlítjük még, hogy a kiadóhi vatal sem kímélt semmi költséget, hogy lapunk — külsőleg is — csinosabb s izletesebb alakban jelenjék meg. — Lapunk jelen számát már új (clamois) papíron vessik olvasóink

A „BAJA” előfizetési ára :
Egy évre . . . 5 frt.
Fél " . . . 2 " 50 kr.
1/4 " . . . 1 " 25 "

Az előfizetési pénzeket a „Baja” kiadóhivatalához (Baján Nánay Lajos könyvnyomdájába) kérjük küldeni.

Az előfizetéseknél mielőbbi megajánlást kérjük, mert különben a lap szétküldésében könnyen zavar állhat be, miután fölös példányokat — a papír drágaságát tekintve — csak keveset nyomtatunk.

A „BAJA” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujév napján.

Ismét egy év tunt a multak éjjelére, s ismét egy év kezdődött titokzatossgával! A mult örömet, bánatot egyaránt, a jelen ugyanazt hozza, s mégis mohó kíváncsisággal tekintünk a jövőbe; mégis tudni vágyunk az év titkát.

Az elmúlt év eseményei oly tisztán, oly hűen állanak emléktümben ujév napján, midőn rövid gondlattal térünk vissza a lezajlott évre. Igen, elég csak egy rövid percz, hogy emlékeinkbe idézzük a

mult most már fállyal borított eseményeit, elég, hogy az ezeket fedő sötét leplén — a feledés leplén — keresztal is tisztán lássuk, tudjuk, érezzük a közelmúlt év eseményeit. A kit bánat és balsors övezett az ő évben, ma újbl emlékébe idézi a bánatot és fájalmat gerjesztő eseményeket és elkomorul, de azon gondolat, hogy az új év meghozza sebére az irt, keblére az örömet és eloszlatja a felette tornyosult bánat fellegetek és helyette az öröm kék ege fog virulni — mosolyt csal ajkára, édes reményt keblére, és feledi a fájalmat és kiállott bánatot.

Az pedig, kit öröm környezett, mosolyolj ajkán tekintni az első szürkületet és látat ad az Alkotónak azon szeretetét, melyben részesei, s újbl kéri, hogy ez új év szintén oly édes, oly biztató legyen neki, mint volt a most már a feledés éjjelére burkolt év.

Valóban az új év reggelén keil, hogy kettős érzet urálja a kebleket : a mult eseményei feletti öröm avagy fájdalom — s a jelen év titokzatossga feletti kétey érzete.

A mult év nem csak egyeseknek, de országoknak s városoknak is emlékezetes a mennyiben virágzásuk emelkedett, s a mennyiben balsors környezte őket, avagy a mennyiben a korral haladva elérték a kelő magaslato.

Ez évben kitörtözött városunk büszkesége, a nemzet dalnoká Toth Kálmán az örök nyugalom honába, hol nincs számára más a felmáladásnál, s számunkra új év reggelén lelki nyugalmáért egy-egy hó fohászunk.

Városunk is sokat haladt az elmúlt évben, s büszkén tekinthet vissza még azon édes reményhöz, hogy a jövő ujévkor még többet felmutathat a haladásból, jelölül az akarat és jólétnek. A szépséget dolgában úgy mint a közrendészt és

közbiztonság dolgában igen szép a haladás, s ez új év alatt hiszünk tökéletesre lesz minden még mutatkozó hiány úgy, hogy ez új év végén önelégületen tekinthetünk vissza két évvel a multba, midőn még a majd akkori elért czél — csak csírájában volt, hogy az erős akarat, a jellemziládság által táplálva azaz nője magát, mint akkor majl büszkeségünk, diszünknek mondanak.

A mult év eseményei közé tartozik azon nagy horderejű és fontosságú eszme kivitele, mely a jövőre nézve áldásos működésével ezrek hálaéját vivja ki : az ifjusági egylet megalakulása.

Mondom, ez új év reggelén minden, a mult év eseménye hű képen tör elő emléktümbé a sürü lepel alól mintegy övni a netán már bevetkezett részről és figyelmeztetni a tetre, az akarat és jellemziládságra.

Ugyan kiben ne esillámlánk fel a remény biztató édes sugára akkor, midőn ez új év reggelén halál a boldog új év kívánatát, midőn ezekből látja, hogy van számára szerencsét, — boldogságot óhajtó; — kinek ajkán ne kelne mosoly, ha gyermeke a hajnal hasadtokor a szókkal időzöl : „Boldog ú j é v e t :” kinek keble ne dobogna erősebben akkor, midőn imádlotta ajkáról a szerence és boldogság óhaját hallja, mely szűlő nem örvendene gyermeke mult évben elért szerencséjén! Minden, mi él örül ez új évben, még az is, kit balsors környezett. Igen, még ez is örvend, mert biztatja a remény, hogy a mult fájalmait kárpótlást nyer az új évben és szerence, áldás környezi mindenben mindenét.

Minden ajk, minden keble minden gondolat új év napján e kívánalomban összpontosul : „boldog új évet !”, a mit ezuttal mi is szívbel kívánunk t. olvasóinknak.

TÁRCZA.

Gerő bácsi.

Dr. Körsy László-tól.

I.

A hivatalban.

Ha már legalább egy Petőfi ismeri, akkor Gerő bácsi igazán a halhatatlanok közé kerül.

Mert olyan genret irt volna róla, hogy egész Európa megkaczagja.

Ez a mi egyszeri tollunk olyan, mint a kisvárosi photographus; lehet hogy híven levelessi a vonásokat, de aligha sája meg az eredeti kép zománcát.

Ifjúkori ábrándjaim közé tartozott, hogy Gerő bácsirol komikai épsöt irok.

A gondolat nem volt rossz, de az épsöz elmaradt és most mosolyok a komikai gondolat.

Szintén érzem, hogy milyen rettenetes nehéz invokáció nélkül belekidenem. Szeretném fölkerni a műsát, hogy adjon erőt, egészséget egy ilyen nagy terfú méltó megéneklést. Mert annyi bizonyos, hogy a híres emberk közé tartozott a maga kis városában. Egyformán ismerte mindenki. Parányi vármegyénkben nincs halandó, a ki legalább egyszer ne beszélt volna vele. Dunáninnen és Dunánult pedig alig van tisztességes város, melyben ismerősei nem akadnának.

Gerő bácsi még a régi juratusfönn egyik epigonja. Ebből a világból maradt fönn diplomáján kívül minden jó és rossz tulajdonsága. Ebben a világban még nem volt

ugyan ázottott „hazaáruló” kormányunk, de volt osztrák vashöl ver nehé bilincsünk. És a ki a bilincs-zörgést el tudta fojtani a víz pohár csengő szavával, az honfui bánatában sokat busult és sokat ivott. A ki pedig nem tudott inni, az csak busult és káromkodott.

Soha szerelmesebb hív nem volt Bachusnak. Mert Gerő bácsi egy egész emberöltőn keresztül vizet sohasem ivott. Nines is borzasztóbb fogalom előtte, mint a lelketlen víz s a zaklató végrehajtó. Álmában piros borral, arany borral álmodik s a phiszteri józanságot csak nagyon fontos pillanatokban ismeri.

Ilyen fontos pillanát az, mikor Gerő bácsi egy zajos hetivásár szombat reggel az ő hű cimboráival kienesek után néz. Akkor azután méltóságosan megfésüli hosszú sárga szakálát, melyet még a dontói magyarok sem igen viseltek; tekintélyesen megemagotja fakó bajszát és fötisei pörge kalapját. Ilyenkor ragyogó szemmel és ünneplés patthosszal szavazja el, hogy léha korban élünk, romlásnak indultunk, elvetekült ősi viselőtünk. És büszkén gomolja be színtelen kabátját, melyen praehistorikus szaltelyeket, homályos föltokat és gyarló mulandóságok látunk. Magyar nadragja kuruzsizmáta szorul, mely azonban vakmerően dacol az elemekkel. Azután kezébe veszi az argumentumot, mely érles sólánek termelt s melynek egyetlen diszre, hogy több helyütt ujgyúkkal van ogyezetatogtatva. De nines is szebb erény a kegyeletnél.

Hogarth tudta volna legkünnöbben lerajzolni, hogy miképen indult meg a társa-

ság. Rendesen hármann vannak. Egyenlő öltözék, egyenlő méltóságú szakál, de más színben. Gerő bácsi mint valami hunvezető Balambér, legelőt megy.

Nyomában egy másik tekintély, akinek ugyanolyan tehetségei vannak leginkább kifejölve. Különbön elkallódott protétár. — Másiéfél megint egy tekintély, a ki tökéletesen osztagozik Gerő bácsi érdemeiben és hajlamaiban. Különbön az is elkallódott protétár. Az a három pár villogó szem, az a három hosszú lengő szakál, az a három tekintélyes bot és az a három pathetikus alak azután bejárja a várost.

Gerő bácsi fakó narancsszínű arcán komoly gondolatok boronganak. Mintha érezné hivatása fontosságát s a járat nagy jelentőségét. A másik alak ünneplésy megörvasággal kullog mellette és csak néhanéha szökkir ránközba komoly homlokán egy-egy elfojtott irgalmatlan szitok. A másik szomszéd mely emberismerettel és bölélektani tapasztalatokkal ragaszkodik a principális mellé s szinte vérszerződést volna hajlandó kötni, annyira hó hozzá.

Azután egyszerre közönszönek, egyszerre lépnek s egyszerre reménykednek. Leginkább egymásután kullognak, mert hadjárati rendszeren hetivásár idejére esvén, a tolongás nem engedi, hogy egymás mellett induljanak hódítani, vagyis prózai kifejezéssel, kienesek fogni. Ha azonban Gerő bácsi megáll, akkor a két csatós azonnal oldala mellé-tt terem s ilyenkor kezdődik a legfontosabb jelenet.

Történik ugyanis, hogy egy nagyon búbitósos paraszlat találkoznak, a ki egy

sivító zsákok túsá hátán. A szegény paraszot egész ábrázatlan meglátszik, hogy vagy a feleslegű pórpavarkodott, vagy a falu Rothschildját játga helyben, mert iszonyu haragosan fújja a füstöt cserénpipájából s talán visszagondol az adó idöre, mikor még sem feleség, sem arassága nem volt, hanem mikor még a szent szabadságrét öntötte véret ott a váci síkságon. — Talán azért olyan büszke, mert abból az időből még most is van néhány érdemrend a homlokán. Csak hogy a veríték meg a daczos harag egészen elborítja.

Gerő bácsi megállítja a táborn.

— Jó napot, István bácsi! — mondja kedélyes barátsággal.

— Adj! tessen tekintetes uramnak! — válaszolja mogorván a sivító zsákos, búbitánatos magyar.

— Hát a vásárra ugye-e?

— Hát csak oda, tekintetes uram. — Nagyon ritkán szoktam én bevétődni a városba. Hanem hát egy kis ádóságom van, arra szeretnék áztani.

— Hát aztán mennyi az az ádóság?

— Ötven forint. Mondtam annak a mihaszna Mózsinak, hogy várjon szombatig. Azt hiszi tekintetes uram, hogy el várt? Becsület bíz az még másnap reggel. Oda a becület!

— No ne beszéljen, István bácsi — kezdi most Gerő bácsi egy csatlós. Maga szerencsétlen ember volna, ha törvényt nem keresne.

— Csak hogy nem vagyok ám én István bácsi — vágja közbe a magyar, valami büszkeséggel.

A bajai ipartársulat

által a Képviselőházzal intézett és napsz. Latinovics Gábor orsz. képviselő által máj. 15-én a háznak benyújtott, az 1872. évi ipartörvényhez az 1879. évi évből az ország törvényházban tartott II. orsz. iparos-congressus határozatait szemlélve történendő módosítás iránti felhívásból érteseknek találjuk a több pontok közlést.

Ezek:

1. Ipart önellátás csak annak van joga úzni, a ki legalább három éven át nem tanoncz munkódtott, szabályszerű felszabadult és mint iparosodó legalább 4 évig dolgozott és 22-ik életévét betöltötte.

2. A ki az iparos- vagy ismétlőiskolát látogatta, vagy a hol ilyen nincs, legalább az írás, olvasás és számlolásban jártassággal bír.

3. Minden önálló iparos köteles a hazai ipar emelése tekintetéből egy ipartársulat tagjává lenni.

4. Minden községben, a melyben 70 önálló iparos lakik, egy ipartársulat alakítandó. (Hol pedig ennyi nincs, legyen minden önálló iparos a legközelebbi ipartársulat tagja.)

5. Minden ipartársulat választás köréből 2 évre egy központi bizottságot; a mely előtt minden segédnek, a ki valamely ipart önellátás úzni akar, egy vizsgát tenni köteles. Ha az illető iparos segéd ezen bizottság által az ipar önellátási vezetése nem képesnek nyilvánították, és esetben a választmány által egy rendkívüli bizottság hívandó egybe, ha ő ezen rendkívüli bizottság által képtelennek nyilvánították izlete vezetése, és esetben önállólag megkezdheti működését. Ha ezen bizottság által is visszavetették, és esetben még 1 éven át köteles mint segéd működni, és utólag vizsgát tenni, nem sikerülés esetében az önállóság működését mindaddig eltiltették, míg a szabály szerinti vizsgát nem teszi.

6. Általánosan elismert tény az, hogy a sok vásároknak tartása egy erőcsökles, mint anyagilag káros az iparosokra nézve, emellegre a következő szabályok megtartását ajánljuk: Községekben, a melyeknek 20,000 vagy több lakosa van, legfeljebb 2-3 országos vásár legyen tartható; oly községekben pedig, a melyekben 7,000-20,000 lélek lakik 1 vagy 2 vásár. Kisebb községekben, hol a kereskedelem és ipar

meglehetősen lábon áll, egy vásár tartassék.

7. Minden vásári községben egy vásári hatóság hozandó létre. Ezen vásári hatóság feladata legyen a vásárt a vásáron megjelenő iparosok közt fenntartani; a vásárt rendszeresen megfigyelő iparosoknak lehetővé és bizonyos csekély díjnak kifizetése mellett egy meghatározott sátor vagy árulhetet ki-jelölni, és egy vásári könyvbé beiktatni. Ezen árulhetek beiktatása és kijelölése által a gyakori civakodások és verekedések megszüntetnek, a melyek a helyi-éség bírása miatt az iparosok közt a vásárokon rendszeren előfordulnak.

8. Minden nagyobb városban, mely kifejtett kereskedelmel és iparral bír, a házai lakosok beittatandó, mert míg egyrészt az illető házak az államnak nagyon csekély hasznót hajtának, addig az állandó adós iparos és kereskedőnek nagy kárt okoznak.

9. Minden nagyobb városban ipar-szakszikkal állítandó fel.

10. A segédnek munkás-lánygyűvel látsassanak el, és is egy lépés leend a főnökök és segédnek közti viszony rendezéséhez.

A község köréből.*

T. szerkesztő ur!

A helybeli lapok hasábjain, egy társadalmi körökben, oly sokszor hangsúlyoztatott szüksége az utcák és ter-
nek közévese, befásítása, rendezése szóval a város szépítésének.

Meg kell engedni, hogy e tekintetben haladtunk is, csak a Haynald (szelött Bárány) utca maradt meg a maga nális rendtelenségében, a mennyiben az ezen utcában álló Hirsch-féle ház még most is — a szépséget s a rend arczult utcsával majd két öllel előbb nyulak az utcába, mint a többi házak.

Pedig, ha jól tudjuk, a ház jelenlegi tulajdonosának azon feltétel mellett engedtetett megrenni a roskatag épület, ha minél előbb lerombolja s helyébe új és díszes épületet emeltet.

Ajánljuk a szépségzeti bizottság figyelmébe.

Baja, 1881. december 31.

Több Haynald-utcai lakos.

* E rovart alatt a közérdekkel összefüggő közlemények díjazlanul, beküldi teletésége mellett közöltek. Szek.

A tekintélyes szakál nem zavarodik meg.

— Akkor hát a sógora István bácsi. Maga meg János gazda.

— De eltálatla a tekintetes ur. — Csak nem fiskális?

— Nem. En csak irodatist vagyok a tekintetes ur hivatalában.

— Hallottam a hírt.

— János gazda! — kezdi a harmadik — maga meg van sérvté! maga nem ötven forintot vett föl ugy-e, és mégis ötvenért van beépölvé?

— Biz én csak haszonőt kaptam, — sóhajlja a tús magyar.

— Van erre törvény. Bolond ha fizet.

— Igazán mondia a tekintetes ur? — Még pedig a princípális ur előtt!

A szegény paraszt most már kalapot emel a princípális ur előtt.

— Hallja maga, János gazda, ha ugy akarja, segítünk a baján, — szavalja olyan pathosszal Gerő bácsi, mely ellenállhatatlan.

— Igazán? Igazán segít a princípális ur? — kérdi örvendő.

— Hanem csak ugy, ha még ma déli előtt megkezdjük a dolgot.

— Ha lehet, hát nem bánom, megyek én mindjárt. Tudom én, hogy igazságom van, azért nem akartam fizetni.

— Jól van, János gazda. Ne vesztünk több szót, hanem induljon utónánk az irodába.

Már most köze fogják a szegény kínlást a vaszik több utca labirintján által egy palacsony, betört ablakú ház elé, melyen két ezimer tüdőlik. Az egyik egy becsületes vagy fiajja két bizonyó haragos

oroszlánal, melyek egy sarkantus magyar csizmát akarnak szétépti. Az amphitheatrumi jelenet alatt következők folirat:

„Az lehetetlenségől
Virág János nemzeti labelléi kézhő.*

A másik folirat sokkal igénytelőbb. Nincsenek rajta vérszomjas oroszlanok; csak ez fehérlík rajta gyászos fekete alapon:

Nedves Gerő ügyvéd
és 48-iki hóvéd.

Betérnek az udvarba, a hol az egész utca gyerekegek botanásit játszik. Meg is szaltatják mind a négyet. Gerő bácsi diadalsan uszik, mikor a nyirkorgó kilencser tészi széles tenyerét. Belepnek egymásután mind a négyen.

Mintha csak a népvándorlás romboló s/azadából maradt volna föl minden rozant faalkotmány, annak az alacsony helyiségnek, melyet nem merünk szóbanak nevezni.

Van rajta ugyanis két ablak foglalat. Az üvegek be vannak zárva, de krikraos ügyiratokból beragasztva. A félomály egy kiestet költői beragasztva, még pedig egy köstöt szinbe vonja a gyanus burorokát. Bizonyos titokzatos rembrandti világításba. Van a helyiségben egy íróasztal, melynek két hátó-lábát nyolc-nyolc darab téglá pótolja. Az íróasztal peres okmányai közt egy rozsdás öllő, egy ötvátu dugaszlót, penészes tintatartót s néhány elkintózt luddalt látunk. A princípális szék minden irányban inog és keserves eszkörgésre fakad, ha rá telepednek. A dohányszájú falon egy tükörrem és a rímában néhány tükör darab. Mellette Kosuth Lajos és Garibaldi homályos,

Különfélék.

☉ Az újév alkalmából t. olvasóinknak mi is kifejezzük jó kívánatainkat.

☽ A mai számmal veszik t. olvasóink lapunkat új papíron.

☿ Lapunk szerkesztője több mint 6 heti távollét után megkezdte, — a szerkesztőt tündököt — miket távolléte alatt Devich László főmunkatárs teljesített, — ismét átvette.

☺ Lapunk kiadója tisztelettel kéri fel az illéket a hivatalos előfizetési és hirdetései pénzek minél előbbi beküldésére.

☻ Adományozás. Id. Latinovics János kir. tanácsos ur ó mőtőtsága a „bajai ifjúsági egylet“ alapítókéjére 20 forint kegyeskedett adományozni. — A nemest ettönmagában leli legszebb jutalmát.

* Karácsonynapján és másodnapján a templomba járó ajtatos község az ugynevezett „deák“ mise alatt kellemes meglepetésben részesült, a mennyiben a Fölker Gusztáv tanár ur vezetés alatt álló főgymnáziumi énekar negyesházgyes karban karácsonyi dallamokat énekelt. Ezen énekek kellemes zengetése tőkeletesen irányve emeltetett az előadás teljes szabotossága által. A csengő gyermekhangok, a belevagyó basszus morajával, hogy ugyanolyan, az áhítatnak mintegy szelmszárnyain ringatózt a hallgatokat. Midőn a t. tanár urnak e pompás sikeréhez gratulálnak, egyuttal városunk buzgó publikumának tudomására hozzuk, hogy értesülésünk szerint új év és háromkirályok napján e szép zengésű dallamok utjól előadotnak — S hogy kissé indiscretet is legyünk, az érdeklődőknék azt is megsgájuk, hogy a t. tanár ur jól felszerelt dalos csapatával hangversenyt is szándékozik rendezni bizonyos jétékony célra. — Szabadon részünkről a jó siker fölött egyáltalán nem kételkedünk.

* Mint lapunk múlt számában jelzevőit, karácsony első napján a szent Ferenczrendiek templomában zenés-mise volt. A siker nem felelt meg teljesen a várakozásnak, ennek oka azonban közvetlen a mise kezdete előtt beállott akadályban rejlett. A rend növendékeiből alakult énekar Fr. Jáné által vez. zeneköltők műveiből kombinált misét énekeltek hely precízitással hegedőn kísérvé egy növendékszerzetestől és Kellner Antal főgimnáziumi tanulótól. Offertoriumra Müller-től egy quartett adtak elő s fuvolán kísérté Vanitsek Mátyás ur. — Annál jobban sikerült azonban a karácsony másnapján, hétfő előtti misé. Az énekar oly szabatosan, öszszszvágóan működött, hogy meg a legszigorubb igényeket is kielégelték. Offertoriumra ez

alkalommal Eckert Berta k. a. énekelt Meyerbeertől egy gyönyörű áriát. — Mindkét nap igen nagy számú község töltte meg a templomt.

* A „bajai Ifjúsági-egylet“ bájára az idő rövidsége miatt rohamosan haladnak az előkészületek. A rendezőbizottság lázas tevékenységet fejt ki minden irányban, s fő célját képezi azt mentül kedélyesebb tenni. Legutjában gondoskodtak arról is, hogy a t. helygyeknek enklitárgyak készítsenek, — A discretio szigorúsága ellen vétenék, ha ezíránt most már valamit is csak elárulnók.

* A bajai nemzeti casinó évi tisztújító közgyűlése ma délután 3 órakor leend a casinó helyiségben, a melyre a casinó t. tagjai figyelmenztetjük. Egyuttal megemlítjük, a m. hó 27-én tartott casinói estély kiünnönd sikerült.

☿ A bajai lev. nőegylet e hó 11-én sorsjátékkal egybekötött táncszórót rendez jétékony célra. Csak azt szeretnők meg tudni, hogy vajjon hol lesz ez a táncszóró, mivel ezt a kibocsátást s hozzákn privát után eljuttatót meghívókból sehogy se bírtuk kibetűzni. Ha valamely urn meg tudhatjuk, sietni fogunk ezt is közödműsávra tenni.

☺ Meghívó. A bajai köröselyő egylet tagjait van szerencsém az 1882-ik évi január hó 1-én d. u. 3 órakor a „Nemzeti szálloda“ emeleti termében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni. — Elnöki megbízottak: Erdélyi Gyula, egy lelti titkár.

* Ünneplés megnyitása volt tegnap este 5 órakor a nemrég alakult „bajai ifjúsági egylet“-nek. — A jelzett időben az egylet helyiségében (vadász utca Sinkó féle ház) szép számmal gyűltek egybe, mire az egylet fíradhatlan elnöke Scheiber Gyula városi rendőrfőkapitány ur lelkes szavakkal megnyitoltak nyilvánítá a egyletet. Szavait a bajai első zenekar által intónálva a Rákóczy viharos accordjain s a jelenlevő tagok s község kitérő ébjenei követték. Ezután meg néhány darabot játszott a zenekar s körülbelül 6 óra tájban kezdet vette az egyleti alelnök Gróf Vilmos, polg. isk. tanár ur felolvasása.

☐ A bajai önkéntes tűzoltó egylet megbízottai felkérjük miniszortak, kik a m. hó 8-án tartott közgyűlés alkalmával az egyletsülete lépési szándékukat kötelezőleg kijelentették, hogy a főlserelvények és egyen-

Ilyen volt a Gerő bácsi irodája.

A princípális széke nyirkogóra jelenti, hogy kezdődik a hivatal. Gerő bácsi le emelven kalapját és levén botját, elfoglalta a törvényosztó székét. A másik belemért az ócska karszékbe, a harmadik fontos kép-
pelt járt föl s alá.

János gazda meg volt hatva a pillanat fontosságától.

A néma csendet csak az öt malaczia rímalkodása zavarja meg. János gazda még mindig vállan tartja a sivalkózt zsákok.

Mikor leteszi a padlóra, megindul a zsák s irgalmatlan csepapatét csapnak a pajkosok.

— Irodavezető ur! — mondja Gerő bácsi nagy pathosszal a föl s alá járó barna szakálhoz — gondoskodjék a zaj lecsillapításáról.

— Azonnal intézkedem princípális ur! — A következő perczben jön e y vigyorgó piros posztag szolgáló s kiviszi a zsákok. De előbb meggyújtják János gazdát, hogy a malaczkon nem esik kár és a tárgyalás után bátran viheti a piacra.

— Irodavezető ur! — kezdi újra Gerő bácsi, — a tárgyalásban sokaságban fömrült jelen tény körülmény elintézésre javaslatba hozható e országos törvények által megkövetelt helyegek nélkül?

— Nem hozható, princípális ur! János gazda a bélyeget előre fizeti.

— Mennyi az a bélyez, tekintetes ur? — kérdi megtrökönyödve a parasz.

ruba átvételre, Frankenbergere Ferencz urán melletti jelentékeny szívesked-jenek.

☉ A Tóth Kálmán szoborra — mint az „Ujvidék” közli — adakoztak: Oberknevezes Fülöp 30 kr, Szandics Sándor 50 kr, Csirics Mihály 1 frt, Magarasevics György 30 kr, Dr. Derra György 10 kr, Pusibek Václav 50 kr, összesen 3 frt, 50 kr. Ezen telt, a már korábban kimutatott 124 frt 45 krt beszámítva összesen 127 frt 95 kr folyt be.

(*) (Beküldetett.) A Scherk Jozseph k. a. által készített és kiíratott paplant mált h 26-án „Rudolf” néven Krámer Rezső ur nyerte meg.

☉ A magyar szent korona országainak vörös kereszt egytelteke a következő sorokat vették: A magyar szent korona országai vörös kereszt egytelteke igazgatóság a hórháng tisztelt igazgatóitácznál ezenél értesíti, hogy több hat vagy gyakorlati és elméleti tanulmányt vették és megelégedés vizsgájt jó eredményre lettek behatároltlanul hajlandó előnyös feltevékek mellett a kórházakba rendez felolvasni szolgálatteletre átengedni. Bővebb felvilágosítással az igazgatóság egy szóval mint levélben szolgál. A szíves megkeresés Budapest II. kerület lánchid-utca 1. sz. alá intézendik.

☉ A „Néptanítók Lapja” legutóbbi számban a többi közt pályázatot hirdet a bujai állami tanítóképző szolgái állomáshoz betöltésére, melynek évi javadalma 300 frt. és szabad lakás. Ugy mert hirdetik ezt a tanítóik lapjában, annak oka bizonyosan az, hogy tanító is pályázhat rá, mert számlalan tanító állomás van, hol még 300 frt. sínes, mint yld. az ugyane számban hirdetett perrvai állomás, hol a tanító fizetése 200 frt. km. fa és „tisztességek” lakás. — Szomorú jele ez a mai időnek, mikor egy képzett embernek ily gyarló fizetést adnak, s egy szolgának több a fizetése, pedig végzett tanulmány nem is kívántatik tőle!

☉ Tisztújító közgyűlést tartanak 1. hó 6-án d. e. a „Polgári olvasó-egylet” saját helyiségében. — 1. hó 8-án pedig a „Bajai ipartársulat” a „Bárány” szálloda nagytér-ében.

— A gózhajók közlekedése a Dunán mult hó 27-én megszünt. Tehát ismét elvagyunk zárva néhány hónapra a világtól, s arra kárhozzát, hogy harmad-negyednapos hírlapokat olvassunk. Valóban nem hangszülőhatjuk elegendő a vasúti összeköttetés égető szükségét.

(6) Uj heti lap. Zomborban Batori János szerkesztés mellett újvótól kezdve „Bunyevacz” című dalmát nyelvű hetilap fog megindulni.

— Csak öt forint. — Nalunk csak öt, másból tizenöt. Legnagyobb gyalazata százdalmnak s átka szegény nemzetünknek: üsse meg a menykő a földalólját.

A szörnyen megoldozott s élet-halála kapacitált János gazda ki-ldoz és kiolvas zsebkendőj sarkából ötven hatost.

Az iradavezető elrohban.

Eközben Gerő bácsi megkezdi a vállaltást és felszólítja a karosszék lövét, hogy álljon az íróasztalhoz. Aztán lediktálja a rengeteg folyamodványt. János gazda örömmel halgatja.

— Soha ilyen törvénytudó urakat! — gondolja magában.

Egy óra múlva jön a bélyeg. Az iradavezető ur piros orra és kirívó vidámsága Gerő bácsi részéről lenéző rendretartásban részestül. De azért szent az egység. Rá ragasztják a bélyeget s Gerő bácsi aztán kifeszített mellé, haragos arccal és erősen bangsúlyozó hangon olvassa végig az okiratot. A bélyeget azonban nem mutatja be.

János gazda tökéletesen meg van elégedve.

— Már csak három ilyen okos tekintetes ur nem fog eljeleni!

Aztán ujra leolvass a biztos eredmény nevében egyszer s mindenkorra másik öt forintot. Mikor pedig az iradavezető bejelenti hogy egy malczára a háziurban vevő akad, János gazda erre is kérte a penzt. Neki nem kerül ötven forintába a por, azért

☉ Szűlési tanulmány. A budapesti kir. tudományegyetemen a szűlési második felvétel tanfolyamára való beiratások 1882. évi február 1-én kezdődnek s beiratko- lag 15-ig tartanak. A beiratás feltételei: a) 20-40 év közötti életkor s ezt igazoló keresztlevel vagy házassági bizonyítvány; b) községi erkő és bizonyítvány; c) írni és olvasni tudás; d) orvosi egészségügyi bizonyítvány. — A beiratások az orvosi kar dekáni hivatalos helyiségében (ülési-ut 1 sz.) történnek.

Irodalom.

☉ A „Képes Csaldai Lapok” 13. száma — Mehner Vilmos kárákában — igen változatos tartalommal jelent meg. Ara egy füzetnek 15 kr.

☉ „A ház barát” 13 ik füzet értékes tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15 kr. kaplato: Besinger Zsigmondnál Bécs.

☉ Mócs Zsiga városunk szünőtte és barátuk Fumelon „Fiume” című alatt tenger-kereskedelmi magyar lapot indít, mely egyszerűsége a nyelvezet eseménytel fogó közvetleni azon kis darab háza felé. Ara negyedrét 1 frt. Ajánjuk gyarmatának és list kereskedőink, valamint kaszónők figyelembe.

— Bakay Nándor kitűnő iparosunk szerkesztésével Szegeden „Alföldi Ipar-lap” című újvót egy iparosügyi közlony jelent meg, mely a mutatványszám után itele az ipar érdekét hathatósan felkarolni igérik-ez. — Ara egy évre?

☐ Budapesten „Szombati újvót” címűk Zsengeri Samu zsidó vallási lett lap indított meg, mely az Istóczy-féle répor- iratok ellen a zsidóság érdekeit lesz hivata védeni. Ara egy évre 6 frt.

Csarnok.

A tél Oroszországban.

Oroszország Európa legnagyobb területű s mégis aránylag vége legnép- telenebb birodalma. E néptelenség okát az ország földrajzi helyzetében is természet- szí viszonyaiiban kell keresnünk. — Egy túlo pítantás Európa földrészére azonnal meggyőzőhet arról, hogy földré- szünk legkietlenebb, legpusztább és legzord- onabb vidéke legnagyobb részint Orosz- országára esik. A birodalomnak csaknem fele része ha nincs is örökös hó és jég lánczai közé helyeselve, de mindenesetre az ényhűbb, ledűvesebb, napfényesebb évszakiokat alig 3-4, legfeljebb 4-5 hó- napig élvezheti. Hogy milyen borzató lehet ott a tél a maga teljes kérielhet- len szigorában, könnyen elképzelhetjük,

ha száza is kerül, meg kell buktnai azt a mi-haszna szót.

Ébredre ott marasztalják. E pompás illat járja be a házat. Gerő bácsi asztalán két hamisan mosolygó sált malaczká kacér- kodik.

János gazda nem haragszik, hanem kezeztint, Gerő bácsi is kezeztint és bont hozat. A larna szakal iszik és tonszoz, a fekete szája a kormányt, mely uszorszók- kal telepi be a házat. És isznak szörnyen mind a négyen.

János gazda nem is vette észre, hogy másnap az iróda főzóján ébredt föl. Haza megye aztán pént, malacz és fej nélkül, de sok reményvel és elégtelenséggel. A mikor pedig elmúlik az egy hónap és a por mégis csak Mócsi javára dől el, akkor a Gerő bácsi kora azaz áll elő, hogy hazarúla a kormány- resz a törvény, mert egy jó jogtalanság. És mi a vege? János gazda, magyar gazda, eleintén szítja a tekintetes urakat aztán a kormányt meg a törvényt, s végre is szítái közt mégis csak közölköznek telepi és büszklato bor mellett nem rimáncok többet. Sőt majdnem elhiszi, hogy még lehetne valamit tenni és majdnem hajlandó visszaporolni a megmottó szót forintot. A mi hősünk mar- met moro nagylelkűségűből elegendi a bélyeg illetékek.

Ilyen volt Gerő bácsi a hivatalában.

(Folytatása következik)

ha tekintetbe vesszük azt, hogy némely évek től százában a hideg még a mi szűlebbi vidékünkön is tetemes magassá- gára hág.

Gyakori és többszörös leírását ol- vashatók az oroszországi teleinek egyes utazók jegyzeteiben, de teljes valódsá- gában azolat csak is az foghatja fel, ki maga élt át egy telet ama zord vidé- ken. — Nagyszerű érzés, magasztos lát- ványt lehet végig nézni és átcsendelni borzató zivatart Oroszország mérhetlen sivatagjain, midőn az északi szél kor- bacsolva lapja maga előtt a pusztai sík- ságok fölcsavart felülvátagjait, mint Szamu- num szele a Szahara homoktengerén; hanem azért e látvány szemtanuja lenni még sem igen kívánkoznánk, főképen ilyenkor, midőn saját édes hazánk is ver- senyezni akar az ottani vidékekkel s éleink fogalmat akar szerzeni nekünk is egy valódi tél hóviharjáról. Dumas is megelégedezik az oroszországi zordon ha- dedegű telekről átirataiban, de bármily cletűh és megragadó is akar lenni a szel- lenus francia költő leírása, a valótl még sem közelítheti meg.

Senki és semmi sem taníthatótlak magyszerűben az oroszországi télről rop- pant szigoráról, mint maga a világtör- ténelem.

Napoleon világhírű „nagy hadsero- gét” az északi óriás birodalom zordon teinek egy fuvolása ópen egy tonkre tette, épen egy megcsenमितte, mint egykor az atlanti óceán vihara Fülöp Napoleon király győzheteiben hajóhadát. — Az a nagyszerű hadsereg, melyvel Európa egyik lete harszó szált a má- sik ellen, mely nemcsak Oroszországgal, hanem a tél világgal is képes lett volna szembeszállani, erőteleneb, semivé lett az orosz czar akkori hatalmas szövetsé- gese — a tél elött. — Fel Európának színe-java lelte sírját az orosz sivatagok hóviharjaiban.

Október végén kezdette el Napo- leon a végteljes visszavonulást, — így ir korunk egyik első története e világharató esemény felől, — midőn a fője felett lángba borult Moszkva sem nyújthatott már hócsót a hideg ellen s táplálékot az éleget ellen ropant se- regének, s már novemberben a hideg 18, később 27 fokra emelkedett. Ki ír- hatja le a szenvedéseket, harezokat és fardalmakat, melyek következtében végre a nagy hadsereg megsemmisült? Az éhség, fagy, fáradság nagyobb pusztásokat tenek, mint az oroszok golyói és a kozákok lándzsái. Borzató volt látni miként berenek az ország utakon, hóval, jéggel fedett pusztákon az ezer meg ezer éhen halt és megfagyott harcosok, elhullott lovak, eldóbt fegyverek s áús ragadomány mellett.

Solat, a kik félig halgyva, fél hal- va az út szélén maradtak, a borzató hidegétől és éhségtől dühöse lett farkas- ok marczagzóiták szét.

Mikor Napoleon a Beresina folyón át lett, majdnem felmúlo emberből 8000 harczékes katonája, de ezek is magok- ban hordozták a halál esirajat.

Az oroszországi tél annál ítörzá- fosabbnak fog feltűnni előtünk ha meg- gondoljuk, hogy Oroszország néptelenebb, kietlenebb vidéken a vendéglők, vagy csak a leggyorsabb esirák is csaknem teljesen hiányoznak. Hol találjan az ut faradalmaitól, hótól és fagytól elkény- szeredett utazó menhelyt, meleg szobát és meleg ételt a zordon tél zivatartól?

ellen s éhségének és szomjának csilla- pitására?

De ne esodájuk, ha nem igen akad- nók vállalkozó szellemek vendéglodákot építésére és tartására Oroszországba, mert annak is megvan a maga oka. Birtokos ur e foglalkozásra nem állza le magát, így tehát csak is szegény paraszt ember tathatna vendéglőt (ha t. i. lenne mi- ből), de akkor is mit jövelélembe neki e mesterség? Hisz ott még a legutóbbi időköz is az volt a szokás, hogy ha egy-egy gazdag birtokos ur számos kísé- rével beszállított valahova, a szegény paraszt vendéglőt ki ettek ki tételi min- denél, s ha kértü merészelt valamit vagyonszárt és fáradságáért ur utrakól, biztosan szánuhatott rá, hogy pénz hely- ként kanuska-útséket kapott volna. Nem tudjuk, hogy e barbár szokás meg van e most is, de hogy ezeltől csak egy évvel még teljes mértékben virázott, arról bizonyosak vagyunk.

Ha tehát imitt-amott még is akad- nók egy-egy rozant korsósra, ka- bakra, (mert vendéglőnek vétek volna nevezni) azok kérelmetlenségek s minden tekintetben hiányos voltak a fentebbi- eltan könnyen kimagarázhatjuk. Nem taal bennök az utazó sem jó ételle, sem jó italla s köszönje meg ha a zord- ton tél zivatarkot elől veio hajlékal szolgálhatnak.

A szerkesztő távollétében felelős: DEVICH LÁSZLÓ.

Pályázati hirdetés.

Sükösdön község előjáró- sága részéről közhírre tetetik, miszerint az elboacsjtás ut- ján megüritt községi irnok végrehajtói állás 300 frt. órt. javadalmazással 1882-ik évi január hó 8-án a képviselő-testület általi választás utján be fog tölteni, felhivat- nók tehát mind azok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kérvényeiket 50 krs. bélyeggel ellátva a képviselőtestületre címzetten alol- irt előjáróságnál 1882. évi január hó 7-ik nap d. u. 5 óráig adják be — pályázó- tól megkivántatik, hogy a magyar nyelvet szó és írás- ban birja, az adóügyek kez- zelésében jártas és fedhetlen előéletű legyen, s mindeze- ket okmányokkal igazolni kö- teles — a ki a német nyel- vet szó- és írásban birja előnyvel bir.

Sükösdön, 1881. decz. 25. Tessedény László, ifj. Kuti Mihály, jegyző. biró.

Krsztanits Hariton
ezelőtt: JANICS JÓZSEF
Baján, fő- és gyász-utca sarkán, az „Arany hordóhoz”
Ajánlja a legfrissebb és dusan berendezett
fűszer-, gyarmat- és deligyümölcs-ár
RAKTÁRAT
a legpontosabb és legújantóyosabb kiszolgálattal mellett.
Bel és külföldi sajtók.

Hirdetések!

A legolcsóbb, legterjedelmesebb, legdíszesebb magyar hetilap.

➡ **Egészen ingyenes regénymelléklettel, külön „Divatlap“ és külön „Gazdasági és háztartási“ lap!** ➡

GYÖNYÖRŰ JUTALOMKÉPEK.

Megjelenik tízezer példányban.

Előfizetési felhívás a

Képes Családi Lapok

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra. — Megjelen minden vasárnap.

A „**Képes Családi Lapok**“ 1882. január 1-én a **negyedik** évfolyamnak új negyedébe lép. Ez alkalomból felhívjuk az olvasó közönség figyelmét e széles körben elterjedt, s közkedveltségben álló szépirodalmi képes lapra. — A „**Képes Családi Lapok**“ hetenkint **három** ivnyi tartalommal, legdíszesebb kiállításban, csinos színes borítékban jelen meg. A lap körül a legkiválóbb munkaerők csoportosulnak. A mult évi folyamok tesznek erről fényes tanubizonytságot. **Abonyi, Degré, Komócsy, Mikszáth, Balázs, Bartok, Ábrányi, Vértessy, Lauka,** stb. stb. nevekkel váltakozva találkozik bennök az olvasó. Minden száma sok művészi kivitelű képet hoz. — A főlapban közöl elbeszéléseket, költeményeket, rajzokat, **egy kitűnő illusztrált regényt, életképeket, stb. Minden**

számhoz egy ivnyi külön regény-melléklet könyvalakban. Havonként a „**Növilág**“ cz. divatlapot és „**Gazdasági és háztartási lapot**“ is hoz ingyenes mellékletként. A borítékon sok érdekes, mindenfajú talányt közöl. **Kérdések, Feleletek, Ajánlatok** stb. cz. rovatok állnak a közönség rendelkezésére. — **Minden negyedévben gyönyörű színes műmelléklet egészen ingyen.** — Már ez évfolyam 6-ik számához mellékelve volt **Sz. Prielle Kornella** gyönyörű színnyomatu arezképe. A második negyedben **Felekine-Munkacsy Flóra** jeles művésznő színnyomatu díszes arezképét adjuk előfizetőinknek **egészen ingyen.** Mutatványszámot kívánatra bárkinek bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Mehrer Vilmos kiadóhivatala Bpest, papnövelde-utca 8.

Kitűntetve Bécsben, Székesfehérvárott és Kecskemén.

Nincs többé
köhögés!

Nincs többé
köhögés!

EGGER-féle mellpastillák

legkellemesebb és leghatásosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, nyakbaj és nyalkásság ellen. Sőt tüdővésznet is megtartja jótékony hatásukat.

Kapható használati utasítással együtt 25 kr., 50 kr. és 1 frtos dobozokban **EGGER-féle** cukrászdájában **Budapest Erzsébet-ter 9. sz.** Főraktár Magyarország számára **Budapest Török József gyógyszerész urnál király-utca 12 sz.** Továbbá kapható **BAJAN: Poltemann Bertalan, Geiger Károly és Sarkány László** urak gyógyszerüzarában.

EGGER valódi malata kivonat cukorkáján 10 kros csomagokban ugyanegyen raktárakban kapható. Ezen malata-cukorkák különösen hűlésnél mutatkoznak hasznosnak és igen olvaszják a nyálkát. Az Egger-féle mell-cukorkák jótékony hatásáról számtalan köszönő-irat s orvosi nyilatkozat érkezett, melyek kívánatra megtekinthetők.

Gyár és főszékhelyi raktár hova vidéki megrendelések kéretnek

A. EGGER'S SOHN, Wien, Döbling.

Kevesebb mint két 50 kros dohoz nem küldetik. Szétküldés naponta 4-szer postosan. Megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utóvét mellett keretnek.

12. évfolyam.

12. évfolyam.

MERCUR

HITELES SORSOLÁSI ÉRTESÍTŐJE

osztrák magyar és külföldi sorsjegyek, kisorsolható állam és magán-kötvények vasutak-, gőzhajó és ipar-résvények, elsőbbségi kötvények, záloglevelek stb. Folyóirat bank-, pénzügyi- és vasuti-ügyekben.

1882. január 1-ével új egész évi előfizetést nyitunk a

TIZENKETTEDIK ÉVFOLYAMRA.

A **MERCUR** magyar-német szöveggel 3-4-szer jelenik meg minden hónapban szükség esetén azonban többször is és pedig minden jelentékenyebb hírást után: tartalmazza könnyen érthető rövid sémáit, érdekes és hajstromi áttekintéssel hiteles sorsolási jegyeket, valamint a **hátralékokat** azaz a **kisorsolt** de meg fel nem vett nyereményeket, emeltegeva értékpapírral bíró közonségnek egy nélkülözhetlen közlöny.

Előfizetési ára bérmentve a házhöz hordva vagy postán küldve egész évre csak 2 frt.

**A MERCUR kiadóhivatala
BUDAPESTEN,
Dorottya-utca 12.**

Van szerencsénk az előfizetésre meghívni és kérjük a címeket tisztán kiírni valamint az utolsó posta-állomás megjelölését is. — Az összeg beküldése legelőszőrubbén és legolcsóbban **postautalvánnyal** eszközölhető.